

OBSAH

1. Základní charakteristika genetických chorob a strategie jejich analýz	10
1.1 Základní rozdělení a charakteristika genetických chorob	16
1.1.1 Multifaktoriální choroby	18
1.1.2 Monogenní choroby	19
1.1.3 Mitochondriální choroby	21
1.1.4 Chromozomální poruchy	22
1.2 Strategie analýzy predispozičních genů	23
1.2.1 Analýzy lidského genomu	23
1.2.2 Zvířecí modely	26
 2. Genetika diabetes mellitus 1. typu	 34
2.1 Molekulární podstata genetické predispozice	35
2.2 HLA systém	38
2.2.1 Historie	38
2.2.2 Genový komplex	39
2.2.3 Nomenklatura	41
2.2.4 Struktura a funkce	42
2.2.5 HLA predispozice	44
2.3 Další predispoziční geny	47
2.3.1 Geny pro protein tyrozin-fosfatázu non-receptorového-typu 22 a 2	49
2.3.2 Inzulinový gen	53
2.3.3 Gen pro vysoko-afinitní alfa řetězec receptoru IL-2	55
2.3.4 Ostatní geny	56
 3. Genetika diabetes mellitus 2. typu	 67
3.1 Patofyziologie hyperglykemie	69
3.2 Predispoziční geny asociované s poruchou inzulinové sekrece	72
3.2.1 Transkripčnímu faktoru 7 – podobný, 2	73
3.2.2 Ostatní geny	77
3.3 Predispoziční geny asociované s inzulinovou rezistencí	80
3.3.1 Peroxizomovými proliferátory aktivovaný receptor gama	81
3.3.2 Ostatní geny	83
 4. Genetika monogenních forem diabetes mellitus	 100
4.1 MODY diabetes	105
4.1.1 Mechanismus sekrece inzulinu z β-buňky	105
4.1.2 Glukokinázový diabetes (GCK-MODY)	107
4.1.3 HNF-diabetes	113
4.1.4 Nové a vzácné typy MODY diabetu	120
4.2 Novorozenecký diabetes	127
4.3 Genetické defekty účinku inzulinu	129
4.3.1 Typ A inzulinové rezistence	130
4.3.2 Lipodystrofie	130

4.4 Ostatní monogenní typy diabetes mellitus	131
4.4.1 DM při cystické fibróze	131
4.4.2 Wolframův syndrom	132
4.4.3 Mitochondriální diabetes	132
4.4.4 Monogenní formy autoimunitní podmíněněho diabetu	133
5. Genetika komplikací diabetes mellitus	145
5.1 Genetická predikce diabetické nefropatie	145
5.1.1 Predispoziční geny spojené se systémem renin-angiotenzin	148
5.1.2 Predispoziční geny spojené s oxidem dusnatým a endotelální dysfunkcí	150
5.1.3 Predispoziční geny spojené s metabolizmem glukózy	151
5.1.4 Predispoziční geny spojené s metabolizmem karnozinu	153
5.1.5 Predispoziční geny ovlivňující další procesy	156
5.2 Genetická predikce diabetické retinopatie	157
5.3 Genetická predikce choroby koronárních arterií	159
6. Epigenetika diabetes mellitus a jeho komplikací	165
6.1 Epigenetika jako spojující článek mezi genetickými a zevními faktory	165
6.2 Principy epigenetické regulace	169
6.2.1 Metylace DNA	171
6.2.2 Acetylace a metylace histonů	172
6.2.3 Utváření genů prostřednictvím RNA	173
6.3 Role epigenetiky v etiopathogenezi diabetes mellitus a jeho komplikací	175
7. Zevní faktory	182
7.1 Zevní faktory a diabetes mellitus 1. typu	182
7.2 Zevní faktory a diabetes mellitus 2. typu	185
Příloha	190
Přehled použitých zkratek	191
Seznam obrázků	194
Seznam tabulek	195